

วารสารบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ปีที่..... ฉบับที่..... เดือน..... พ.ศ.

ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร

โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

มัทิกา ทุมลา*

บทคัดย่อ

วิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตาม เพศ และประสบการณ์การทำงาน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ จำนวน 124 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของ Kejcic and Morgan ได้จำนวน 92 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 30 ข้อ 6 ด้าน คือ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักความคุ้มค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกันโดยใช้สถิติ t-test และ 3 กลุ่มใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one way ANOVA)

สำหรับผลการศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครจำแนกตามเพศ และประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

.....
*สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บทนำ

การที่รัฐบาลได้ออกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 เพื่อให้การปฏิบัติงานของส่วนราชการตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศ และให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การหย่อนประสิทธิภาพของกลไกการบริหารกิจการบ้านเมือง การบริหารราชการ กำหนดนโยบายสาธารณะและการทุจริตประพตติมิชอบในวงราชการ อันเป็นความรับผิดชอบของภาคราชการ และขณะเดียวกันในภาคประชาชนอันเป็นพลังสำคัญก็มีความจำเป็นที่จะต้องสร้างความตื่นตัวและความรับผิดชอบต่อสังคมตลอดจนตระหนักในสิทธิและหน้าที่ของแต่ละฝ่ายเพิ่มขึ้น การสร้างระบบบริหารหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) หรือหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีเป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคมและภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชนและภาคประชาชน สามารถอยู่ร่วมกันเป็นพลังก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนและเป็นส่วนเสริมความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศเพื่อบรรเทาป้องกันหรือแก้ไขเยียวยาภาวะวิกฤตภัยอันตรายที่อาจจะมีมาในอนาคตเพราะสังคมจะรู้สึกถึงความยุติธรรม ความโปร่งใส และความมีส่วนร่วม สอดคล้องกับความเป็นไทยและกระแสโลกยุคปัจจุบัน

โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร จัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองให้เข้ากับสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้ในปัจจุบัน ให้เป็นผู้มีความรู้ มีพื้นฐานทักษะด้านการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง “เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข” พัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีความสามารถทางวิชาการ วิชาชีพและวิชาชีพชีวิต เป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรมและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติราชการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารโรงเรียน เป็นผู้นำและเป็นจุดรวมแห่งพลังของบุคคลในโรงเรียนรวมทั้งเป็นเสมือนหลักชัยในการดำเนินงาน โดยเฉพาะต่อบุคลากรและต่อผลงาน ผู้เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับโรงเรียนจึงมีความคาดหวังว่า ผู้บริหารโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ได้นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้โรงเรียนได้จัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการ การบริการชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน และบุคลากรของโรงเรียนได้มาตรฐานเกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน เกิดความเชื่อมั่นต่อการบริหารงานของโรงเรียนอันจะก่อให้เกิดความร่วมมือจากทุกฝ่าย เพื่อที่จะสามารถพัฒนาโรงเรียนได้อย่างรวดเร็วให้เป็นโรงเรียนที่ดีของชุมชนได้ต่อไป

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

กรุงเทพมหานคร โดยต้องการหาคำตอบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร หรือไม่ ระดับใด และครูโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบที่มีเพศและประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร แตกต่างกันหรือไม่ เพื่อนำผลวิจัยมาพัฒนาการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารของสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน

ขอบเขตของการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ คือ เพศ ประสบการณ์การทำงาน ตัวแปรตาม คือ ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ใน 6 ด้าน คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ หลักความมีส่วนร่วม และหลักความคุ้มค่า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครในปีการศึกษา 2559 จำนวน 124 คน และกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ จำนวน 92 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบไปด้วย 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ และประสบการณ์การทำงาน

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเพื่อวัดระดับความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยเป็นข้อความแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด 6 ด้าน จำนวน 30 ข้อ

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือวัด ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร และร่างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาในด้านต่าง ๆ ตามกรอบที่กำหนดไว้แล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา จากนั้นนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยนำมาคำนวณค่า IOC (Index of item object Congruence) และปรับปรุงเนื้อหาให้มีคุณภาพ มีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 เมื่อได้แบบสอบถามที่ได้คุณภาพแล้ว นำไปทดลองใช้กับครู ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าเชื่อมั่น .96 และนำแบบสอบถามที่ได้รับความเห็นชอบแล้วจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้เก็บข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาตอบแบบสอบถาม โดยขอความอนุเคราะห์ผู้อำนวยการ โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ เพื่อแจกแบบสอบถามและเก็บข้อมูล ระหว่างวันที่ 24 เมษายน – 3 พฤษภาคม พ.ศ. 2560 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศและประสบการณ์การทำงานโดยการคำนวณค่าทางสถิติโดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปตาราง
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

กรุงเทพมหานคร โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายชื่อ รายด้าน และโดยภาพรวมแล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบบรรยาย

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศและประสบการณ์ ดังนี้

3.1 สมมติฐานที่ว่า “ครูโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบที่มีเพศต่างกัน มีระดับความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน” โดยการทดสอบค่าคงที่ (t-test)

3.2 สมมติฐานที่ว่า “ครูโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน” ทดสอบโดยใช้ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทำการทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีเชฟเฟ้ (Scheffe's Post hoc Comparison)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาข้อมูล ครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 92 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 75 และเป็นเพศชาย 23 คน คิดเป็นร้อยละ 25 ส่วนประสบการณ์การทำงาน พบว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 10 ปีขึ้นไป จำนวนสูงสุด คือ 38 คน คิดเป็นร้อยละ 41.3 รองลงมาคือกลุ่มประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี คือ 32 คน คิดเป็นร้อยละ 34.8 และประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวนน้อยสุด คือ 22 คน คิดเป็นร้อยละ 23.9 ตามลำดับ

2. ความความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

3. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

4. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่าโดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ที่เป็นเช่นนี้เพราะผู้บริหารในปัจจุบันเป็นผู้บริหารที่บริหารงานตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 เพื่อให้การปฏิบัติงานของส่วนราชการตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศ และให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และมีการบริหารงานตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการที่ได้ปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เพื่อให้กระทรวงศึกษาธิการมีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ จึงได้ปฏิรูปโครงสร้างและระบบบริหารใหม่ การกำหนดให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคล มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญที่จะทำให้สถานศึกษามีอิสระ มีความเข้มแข็งในการบริหารเพื่อให้การบริหารเป็นไปอย่างคล่องตัวรวดเร็วและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นและประเทศชาติ ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจึงจำเป็นต้องจัดระบบการบริหารจัดการทั้งงานวิชาการ งานประมาณ บริหารงานบุคคลและบริหารงานทั่วไปให้มีประสิทธิภาพ โดยยึดหลักธรรมาภิบาลหรือหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ที่ยึดทั้งหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความโปร่งใสและหลักความคุ้มค่า เป็นเครื่องมือในการนำวิสัยทัศน์และนโยบายสู่การปฏิบัติ จึงส่งผลให้ระดับความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทักษิณา เหลืองทวีผล (2551) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 พบว่า โดยภาพรวม การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากสูงสุดลงมา ได้แก่ หลักคุณธรรม หลักความรับผิดชอบ หลักการมีส่วนร่วม หลักนิติธรรม หลักความคุ้มค่า และหลักความโปร่งใส ตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุไรยา สะมะลาเต๊ะ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง ศึกษาพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของบุคลากรทางด้านการศึกษา

สอนในอำเภอจะนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 พบว่า ส่วนใหญ่มีระดับพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีประเด็นที่ค้นพบ ดังนี้

1.1 ด้านหลักนิติธรรม พบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการบริหารงานตามหลักนิติธรรม ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรมีระเบียบวินัยปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนราชการและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ผู้บริหารได้รวบรวมความรู้เรื่องกฎระเบียบของหน่วยงานและบุคลากรได้ถือปฏิบัติ ยึดระเบียบวินัยเป็นข้อปฏิบัติในการทำงานร่วมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพร เจริญนะสกุล (2552) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักความคุ้มค่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักนิติธรรม ตามลำดับ

1.2 ด้านหลักคุณธรรม พบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารมุ่งให้ความสำคัญต่อหลักคุณธรรม ผู้บริหารเป็นผู้ตรงต่อเวลา ผู้บริหารมีความซื่อ มั่นมั่นทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย มีความอดทนต่อการบริหารงานที่ยากลำบากหรือมีอุปสรรคปฏิบัติหน้าที่เพื่อองค์กรและประชาชน ผู้บริหารให้การสนับสนุนในการจัดโครงการเพื่อส่งเสริมจริยธรรมและส่งเสริมให้บุคลากรอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์สันติสุข ยึดมั่นหลักศาสนาที่ตนเองนับถือ ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดีมีคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต มีไมตรีจิตพร้อมให้บริการ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาคและเป็นธรรมกับบุคลากรทุกคน มีหลักการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ใช้อำนาจในการบังคับบัญชาอย่างถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมคิด มวงส์ (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครู สังกัดโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครู สังกัดโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยรวม อยู่ใน

ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรก ดังนี้ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความรับผิดชอบและด้านหลักความโปร่งใส

1.3 ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า ครูมีความพึงพอใจการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารให้ความสำคัญต่อหลักความโปร่งใส ผู้บริหารส่งเสริมให้มีคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานผู้บริหารตรวจสอบการปฏิบัติงานของบุคลากรตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง ถูกต้องตามระเบียบ มุ่งให้ความสำคัญเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ต่อการปฏิบัติหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม มีการบริหารงานอย่างถูกต้องตามระเบียบราชการ โปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ จัดให้มีการควบคุมภายในและตรวจสอบถ่วงดุลและปรับปรุงกลไกการทำงานของทุกส่วนให้มีความโปร่งใส สอดคล้อง กับงานวิจัยของ ชาลีล่า ลาหมีด (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร ตามทัศนะของครู โรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสตูล พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร ตามทัศนะของครู โรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสตูล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสูงสุด ด้านหลักคุณธรรม รองลงมา คือ ด้านหลักความคุ้มค่า และหลักนิติธรรม ส่วนด้านที่มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลต่ำสุดและมีการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านความโปร่งใส

1.4 ด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารอุทิศเวลาเพื่อราชการ ผู้บริหารมีความตั้งใจและปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ ผู้บริหารให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการปฏิบัติงานต่างๆ ตามกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้อบังคับ ตามมาตรฐานวิชาชีพจรรยาบรรณเป็นหลักในการบริหาร แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารมีความตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบ คำนึงถึงโรงเรียน ราชการและส่วนรวมเป็นหลักในการปฏิบัติราชการ มีการกำหนดผู้รับผิดชอบชัดเจน มีความเอาใจใส่และกระตือรือร้นที่จะแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของสถานศึกษา ผลงานเป็นที่ประจักษ์ต่อสังคม มีการตรวจสอบประเมินผลและรายงานผลการพัฒนาการศึกษาให้กับหน่วยงานที่สังกัดและสาธารณชนทราบ มีการบริหารงานโดยการปลูกจิตสำนึกให้มีความเอาใจใส่ต่องานทั้งบุคลากรและนักเรียน โดยเน้นให้

คำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นแก่ส่วนรวมเป็นหลักและมีจิตใจเสียสละให้ความร่วมมือกับทางสถานศึกษา ปฏิบัติตามกฎระเบียบการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤพชร อินทรวินัย (2555) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ในเขตอำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว พบว่า ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ในเขตอำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้วโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก โดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับ ได้แก่ อันดับแรก ด้านความคุ้มค่า อันดับสอง ด้านหลักความรับผิดชอบและอันดับสาม ด้านหลักการมีส่วนร่วม ตามลำดับ ส่วนลำดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม

1.5 ด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารให้ความสำคัญต่อหลักการมีส่วนร่วมในระดับมาก ผู้บริหารมีภาพประชาสัมพันธ์เผยแพร่การดำเนินงานให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบ ส่งเสริมให้มีวัฒนธรรมองค์กรประชาธิปไตย ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม เปิดโอกาสให้ ครู บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียตลอดจนชุมชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมวางแผนและปรับแผนงานโรงเรียน ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินงาน ร่วมในการแก้ปัญหาต่าง ๆ และร่วมชื่นชมในผลงาน จึงส่งผลให้การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลด้านการการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง เพราะผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์วางแผนและร่วมกันปฏิบัติอย่างจริงจัง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปนัดดา จิตคง (2555) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง บริหารตามหลักธรรมาภิบาลตามทัศนะของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลางและพิจารณารายด้านพบว่า บริหารตามหลักธรรมาภิบาลตามทัศนะของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครศรีธรรมราชอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยปรากฏว่า ครูมีทัศนะต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านหลักความคุ้มค่า เมื่อจำแนกเป็นรายด้านอยู่ในระดับดี 2 ด้าน คือด้านหลักความคุ้มค่า และด้านหลักคุณธรรม ระดับปานกลาง 4 ด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักนิติธรรม และด้านการมีส่วนร่วม

1.6 ด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารมีการจัดและดูแลการใช้อาคารสถานที่และบริเวณโรงเรียนให้เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย มีการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรสามารถพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รมณรงค์ให้ครู นักเรียนใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด ให้ความสำคัญการบริหารจัดการงบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีการใช้งบประมาณสอดคล้องกับเป้าหมายในการพัฒนาเป็นไปตามแผนการใช้งบประมาณ ศึกษาสภาพปัญหาความต้องการจำเป็นของโรงเรียนเพื่อใช้ประกอบการวางแผน และกำหนดวิธีดำเนินงาน ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ให้มีการนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการกำหนดมาตรฐานปฏิบัติงาน ผู้บริหารจัดให้มีระบบติดตามประเมินผลเพื่อเปรียบเทียบความคุ้มค่าในการดำเนินการเรื่องต่างๆ มีการกำกับ ดูแล จัดเก็บรักษาและซ่อมแซมวัสดุ-ครุภัณฑ์ต่างๆ ของโรงเรียนให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานอยู่เสมอ ซึ่งโดยรวมความพึงพอใจของครูต่อพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมณีกานต์ บุญมี (2556) ได้ศึกษาเรื่อง หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร พบว่า พฤติกรรมกานำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง สรุปโดยรวมและรายด้านทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกรายด้านพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง ใช้หลักธรรมาภิบาลด้านความรับผิดชอบหรือมีความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก อันดับที่สอง คือ หลักคุณธรรม อันดับที่สาม คือ หลักนิติธรรม แต่ทั้งนี้ ค่าเฉลี่ยของแต่ละด้านแตกต่างกันไม่มาก

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศของครู พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีระดับความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารไม่แตกต่างกันทั้งภาพรวมและรายด้าน ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายในการบริหารงานต่างๆอย่างชัดเจน มีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ภายในสถานศึกษาอย่างทั่วถึง ส่งเสริมสนับสนุนให้สามารถจัดกิจกรรมให้เป็นไปตามแนวทางที่

กำหนด มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายของผู้ได้บังคับบัญชาอย่างชัดเจน มีความเสมอภาคและความเป็นธรรมกับบุคลากรทุกคน มีการเปิด โอกาสให้บุคลากร ครู ผู้ปกครอง นักเรียน ผู้มีส่วน ได้ส่วนเสียกับ โรงเรียน ได้แสดงความคิดเห็น ร่วมวางแผนร่วมตัดสินใจและร่วมแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชร วงษ์วิศา (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 จำแนกตามเพศ โดยการวิเคราะห์หาค่า t (t-test) พบว่า ทั้งภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า มีระดับความพึงพอใจต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีลักษณะการบริหารงานและการดูแลเอาใจใส่ รวมถึงการให้ความสำคัญแก่ครูอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่จำกัดว่าจะเป็นผู้ที่ทำงานมาเป็นเวลานานมากน้อยเพียงใด จึงเป็นผลให้ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีระดับความพึงพอใจต่อพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชร วงษ์วิศา (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยการวิเคราะห์ค่า F (F-test) พบว่า ทั้งภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

1. ด้านหลักนิติธรรม ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการศึกษากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ การจัดการศึกษาในปัจจุบัน เพื่อให้สามารถนำนโยบายการจัดการศึกษาไปใช้ในการกำหนดนโยบาย จุดมุ่งหมาย ขอบข่ายของงานในการจัดการศึกษาที่ชัดเจน มีการบังคับใช้กฎเกณฑ์ที่เหมาะสม ผู้บริหารควรชี้แจง แนะนำปฏิบัติงานให้ถูกต้องตามกฎระเบียบ ข้อบังคับที่วางไว้ให้เข้าใจตรงกัน

2. ด้านหลักคุณธรรม ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษา ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม ให้การสนับสนุนในการจัด โครงการเพื่อส่งเสริมจริยธรรมและส่งเสริมให้บุคลากรอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ สันติสุข ยึดมั่นหลักศาสนาที่ตนเองนับถือ ระวัง ให้คำปรึกษา

มีความเสมอภาคและความเป็นธรรมกับบุคลากรทุกคน ผู้บริหารควรเป็นแบบอย่างที่ดีมีคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริตไม่ใช้อำนาจหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์หรือทำใ้ราชการเสียประโยชน์

3. ด้านหลักความโปร่งใส ต้องจัดสรรงบประมาณในแผนปฏิบัติการอย่างเหมาะสม ชัดเจน โปร่งใส ตรวจสอบได้ ควบคุมกำกับและดำเนินการเปิดเผยการใช้งบประมาณของสถานศึกษาให้ข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทราบและสามารถตรวจสอบได้

4. ด้านหลักความรับผิดชอบ ควรตั้งใจและเอาใจต่อการปฏิบัติงาน ประชุมชี้แจงให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้าใจทิศทางเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างชัดเจน มอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ จัดทำข้อตกลง และชี้แจงทำความเข้าใจเรื่องต่าง ๆ กับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา อย่างชัดเจน มีการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานเผยแพร่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบ

5. ด้านหลักการมีส่วนร่วม ควรเปิดโอกาสให้ข้าราชการครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับโรงเรียน มีส่วนรับรู้ข้อมูล เสนอความคิดเห็นวางแผน กำหนดทิศทางนโยบายและเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในแผนกลยุทธ์หรือแผนปฏิบัติการประจำปี เปิดโอกาสให้ข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลและเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการนิเทศกำกับติดตามประเมินผล การดำเนินพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

6. ด้านหลักความคุ้มค่า ควรเพิ่มการกำหนดมาตรการ และแรงจูงใจให้บุคลากร ใช้ใช้ทรัพยากร และสาธารณูปโภคอย่างประหยัด คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม มอบหมายงานให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามความรู้ความสามารถ ความถนัด และส่งเสริมสนับสนุนให้ปฏิบัติงานเต็มความรู้ เต็มความสามารถและเต็มเวลา สนับสนุนให้ใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการเพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติงานให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว ประหยัดและคุ้มค่า

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ในโรงเรียน

2. ควรศึกษาความพึงพอใจต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลกับทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษา เช่น บุคลากรทางการศึกษา เครือข่ายผู้ปกครองและ

คณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อให้การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

3. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ควรจะมีการเพิ่มเติมจากการวิจัยเชิงสำรวจ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยควรมีการสัมภาษณ์เพิ่มเติม

4. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาองค์ประกอบ เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรหรือปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

บรรณานุกรม

ซาราล่า ลาหมิต . (2558).การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร ตามทัศนะของครู โรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสตูล. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

ปนัดดา จิตคง. (2555).การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลตามทัศนะของครู โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ จังหวัดนครศรีธรรมราช.

ทักษิณา เหลืองทวีผล. (2551). การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

นฤพร อินทวิเชียร. (2555). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา ในเขตอำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว. งานนิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.

มนีกานต์ บุญมี. (2556). หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.

รัตนา กาญจนพันธุ์. (2555). การวางแผนการศึกษา. กรุงเทพฯ: มิตรภาพการพิมพ์และสตูดิโอ.

วัชระ วงษ์วิษา. (2556). การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- ศิริพร เชิดรัตน์สกุล. (2552). การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- สุไรยา สมะละลาเต๊ะ. (2554). ศึกษาพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
โรงเรียนตามความคิดเห็นของบุคลากรทางด้านการสอนในอำเภอจะนะ สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 . วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- สมคิด มawangศ์. (2554). การศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียน
ตามความคิดเห็นของครู สังกัด โรงเรียนเทศบาลในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด.
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

